

Wychodzi codziennie o godzinie 3ciej po po- dniu, z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych

Przedpłata wynosi: we LWOWIE rocznie 14 złr., półrocznie 7 złr., kwartalnie 3 złr., 50 ct. — miesięcznie 1 złr. 20 ct. — Z przesyłką pocztową w PAŃSTWIE AUSTRYACKIM: rocznie 18 złr. — półrocznie 9 złr. — kwartalnie 4 złr. 50 ct. — miesięcznie 1 złr. 50 ct. — W PRUSACH i NIESZY NIEMIECKIEJ: kwartalnie 4 tal. 10 szgr. — we Francji kwartalnie 18 fr. — w Rzymie kwartalnie 20 fr. — Numer pojedynczy kosztuje 6 centów.

Redakcja i Administracja w kamienicy kapitulnej Nr. 24 m

Ogłoszenia (inzeraty) i prenumeratę miejscową i zamiejscową przyjmuje we Lwowie: Agencja „Czasu” i „Unii” A. Piątkowskiego, plac katedralny 31. tudzież księgarnia Sayferta i Czajkowskiego.

„Alacriter instate proposito vestro, infracto animo iniquitati resistite et malum in bono vincere conamini, intendentes oculos in mercedem illis paratam, qui pro Christi nomine decertaverint.”

(Pius IX do redaktorów „Unii” d. 28. kwietnia 1870. r.)

UNIA

„Diligite homines, interfecite errores.” (S. Aug.)

Lwów 6. maja.

W rubryce „ostatnich wiadomości” podajemy wniesiony przez rząd do Rady Państwa projekt ustawy dla Galicyi. Jeżeli projekt ten ma zastąpić rezolucję, to trudno nie przyznać, iż takowa została znacznie zmodyfikowana. Czy minister Grocholski będzie bronił projektu, tego, nie wiemy, lecz zdaje się, że na podstawie przytoczonego wniesienia onegoż wstąpił do gabinetu. Delegaci polscy mają przy rozprawach nad tym projektem stawiać poprawki w myśl żądań zawartych w rezolucji galicyjskiej.

Wydział konstytucyjny Rady Państwa wybrał sprawozdawcę wniosku rządowego w sprawie rozszerzenia inicjatywy prawodawczej sejmów — znanego ultra-centralistę Dra Herbst. Rozprawy nad tym wnioskiem rozpoczyna się w Izbie zapewne już w pierwszych dniach przyszłego tygodnia. *Neue Freie Presse* która jest pewną ich odrzucenia po wiada, że debata nad niemi będzie bardzo szczegółowa „und eine für das Ministerium schonungslose.”

Do Wiednia przybyła deputacja słowiańskich posłów sejmowych, z zamiarem przedłożenia hr. Hohenwartowi żądań narodowości słowiańskiej.

Żądania te mają być następujące: Zjednoczenie wszystkich Słowianów w osobnym królestwie, mającem się utworzyć z części Styrii, Krainy i Karyntii. Sejm królestwa tego odbywałby się w Lublanie albo Marburgu. Żądają dalej Słowianie udzielenia sejmowi temu zupełnej władzy prawodawczej dla nowego królestwa; zaprowadzenie mowy słowiańskiej w szkołach urzędach i sądach, założenie uniwersytetu słowiańskiego w Lublanie itd.

Wiele się nie podoła centralistycznym dziennikom wiedeńskim nakaz cesarskich urzędów w Krakowie Akademii nauk i uniwersytetów. Wychodzą zaś z tego punktu, że w wielkich państwach istnieje tylko jedna Akademia, w Austrii zatem dość na jednej w Wiedniu. Oczywiście, że mylą się na przed co do państw innych, bo w Niemczech jest kilka akademii, nawet w mniejszych miastach, a *Academia leopoldina* nie ma nawet stałej siedziby; w Austrii zaś oprócz w Wiedniu są akademie w Peszcie dla Węgier, w Zagrzebiu dla Kroatów; zdaje nam się też, że w umiejętnościach i piśmienictwie zarówno od Węgrów jak od Kroatów stoją Polacy wyżej. Niech przeto nie zawadziło, żeby i w Pradze powstała Akademia, czego się w Wiedniu obawiają.

Z Rady Państwa.

(Posiedzenie wydziału konstytucyjnego) odbyło się jakeśmy już wspomnieli przedwczoraj dnia 3. maja.

Naprzód zabrał głos dr. Rechbauer aby przemówić przeciw przedłożeniu rządowemu, a właściwie postawić wniosek przejścia nad tym przedmiotem do dziennego porządku. Rechbauerowi wtóruje

Wolfrum, który zapytuje się, azali przedłożenie to zdolne jest przyczynić się do uporządkowania wewnętrznych stosunków, a przedewszystkiem do utrwalenia zgody z czeską ludnością.

Dr. Gross mniema, że przedłożenie to raczej wywoła rozdzielenie między Radą państwa a sejmami krajowemi. Tego samego zdania jest także dr. Demel, a dr. Sturm sądzi, że nie tylko należy przejść nad tą kwestyą, do dziennego porządku, lecz potrzebnem jest zredagować adres do cesarza celem wyjaśnienia obecnej sytuacji.

Pos. Chlumetzky upatruje w przedłożeniu tem zaród nieustających niesnasek, ograniczenie władzy prawodawczej Rady państwa, ograniczenie rzędu, który zmuszonym byłby te wnioski, przeciw którym oświadczył się w sejmach krajowych, przedkładać Radzie państwa.

Dr. Czerkawski, daje obszerny rys dziejów rezolucji galicyjskiej i przemawia przeciw odrzuceniu przedłożenia rządowego, oświadczając zarazem, że nie jest ono bez pewnych wad, wymagających niezbędnych poprawek.

Dr. Kuranda oświadcza, że przedłożenie to miało przedewszystkiem na względzie Galicyę. Ani jeden sejm nie domagał się podobnego przedłożenia, a tak zwana prawno państwowa opozycja przyjęła je nawet z urąganiem. Przedłożenie to zdolne jest tylko wywołać wojnę przeciw Radzie państwa, wojnę pojedynczych sejmów między sobą, wojnę przeciw rządowi. Ustawa ta jest zarodkiem tych walk i nieporozumień pod których ciosem upadły musiały sejmy, upadły Rada państwa.

Hr. Hohenwart zbijając zdania poprzednich mówców utrzymuje, że projekt ten nie spowoduje wprawdzie wewnętrznego spokoju, ale zaradzi trudnościom, wynikającym z różnorodnych stosunków w pojedynczych królestwach i krajach; zresztą zgadza się zupełnie z programem ministerstwa.

Przeciw projektowi przemawiają dalej br. Lasser, Dinstl, dr. Brestl.

Dr. Giskra Rada państwa zamieniały się w ten sposób w radę stanu; prócz tego projekt czyni niemożliwym zastosowanie ustawy zasadniczej i odpowiedzialności ministrów i dlatego sprzecznym jest z duchem konstytucji.

W ten sposób przemawia dr. Herbst. Przy głosowaniu przyjęto wniosek Rechbauera 18 głosami przeciw 5. Polacy głosowali przeciw.

(Z posiedzenia wydziału skarbowego.)

Na posiedzeniu wydziału skarbowego z 4. maja załatwiono kilka spraw obchodzących bliżej Galicyę. Naprzód dep. Dr. Glaser zwał sprawozdanie z petycji profesorów instytutu technicznego w Krakowie o organizacji tegoż instytutu i podwyższenia ich pensji wniesioną do Rady państwa na ręce dep. Dra Weigla. Sprawozdawca wniósł, aby petycję tę pod każdym względem służyć, przekazać rządowi do jak najrychlejszego uwzględnienia.

W poparciu petycji tej zabrał głos dep. Dr. Weigel. W przemówieniu swoim starał się wy-

kazać, jak smutny jest stan nauczycieli instytutu tego, którzy nie są nawet profesorami rzeczywistymi, ale tylko suplentami, po większej części bez przyszłości, co ich pociąga za sobą niekorzyść, iż lata ich służby łatwo mogą im być nie wliczone do emerytury. Dep. Dr. Weigel domagał się przeto od ministra wyznań i oświecenia niezwłocznego podwyższenia pensji profesorów technicznych, podnosząc przy tem te bardzo charakterystyczne a zarazem przykra okoliczność, iż profesorom tym przyznano za wykłady nadobowiązkowe wynagrodzenie 20 centów za godzinę, którego jednak wypłaty dotychczas doczekać się nie mogą.

Dr. Herbst sprzeciwiał się utrzymywaniu 2ch zakładów technicznych w Galicyi kosztem rządu, utrzymywane bowiem być powinny kosztem kraju, jak to ma miejsce w innych prowincjach austriackich; zresztą uważa Dr. Herbst, że jeden zakład techniczny byłby dostatecznym dla Galicyi.

W odpowiedzi Drowi Herbstowi zabrał powtórnie głos dep. Dr. Weigel wyjaśniając, że przez wcielenie Krakowa do Austrii przybyło do istniejącego już w Galicyi jednego zakładu technicznego instytut techniczny krakowski, który łącząc w sobie nadto szkołę malarską i rzeźbiarską nie mało ma zasługi, wydał bowiem i wydaje mezbów będących chlubą nie tylko kraju ale całej monarchii. W końcu powołał się mowa na raport prof. Endlichera, który wysłany po wcieleniu Krakowa przez rząd, aby zbadał stan zakładów naukowych w Krakowie, uznał instytut ten za potrzebny, a N. Pan pismem odrębnym wydanem w Schönbrunn 1847 r. istnienie zakładu tego potwierdził.

Dr. Herbst w końcu oświadczył, że zdaniem jego lepiej było urządzić w Krakowie zupełny zakład techniczny, niż we Lwowie.

Poczem wniosek sprawozdawcy jednomyślnie przyjęto.

W dalszym ciągu obrad nad budżetem ministerstwa wyznań i oświecenia toczyła się dyskusja nad utrzymywaniem osób i zakładów z funduszu religijnego. Deputowani Dr. Czerkawski i Dr. Zyblikiewicz starali się w przemówieniach swoich wykazać, że utrzymywanie w Wiedniu seminarium wyznania grecko-wschodniego zgubny bardzo wywiera wpływ, wychodzą bowiem kandydaci stanu duchownego będący tylko sługami państwa.

Dep. Wolfrum mówił następnie o zakładzie zdrowym w Krynicy, który będąc własnością funduszu religijnego nie przynosi zupełnie czystego dochodu.

Dr. Brestl wykazał w odpowiedzi na to, że wydatki te są nakładem produkcyjnym, gdyż podniesienie zakładu zdrowego wymaga ciągłego poszerzenia kosztów, ale takowe powiększają tylko wartość inwentarza i urządzeń zdrowotnych.

W tym samym duchu przemawiał także dep. Dr. Weigel.

Dr. Glaser podniósł następnie kwestję utrzymywania jednego radcy prokuratorzy skarbowej wysyłanego z Krakowa do Warszawy celem likwidacji majątku kościołów krakowskich przez rząd

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą 5 ct. od wiersza. — Reklamacye nieopieczętowane wolne są od opłat. Manuskrypta się nie zwracają. — W Krakowie przyjmuje prenumeratę księgarnia Jaworskiego. Dla W. księstwa Poznańskiego i Prus księgarnia p. Tytusa Dąbskiego w Poznaniu. Dla Prus także księgarnia p. Priebatscha w Ostrowiu. W Wiedniu Haasenstein & Vogler, Neumarkt Nr. 11. Hamburg, Frankfurt n. M. Berlin, Lipsk, Basel (Schweiz) i Wrocławiu: A. Oppel, Wollzeile 22; Rudolf Mosse, Seilerstätte 2. Berlin, München i Nürnberg: Sebastian Korabek, Neubau 71. W Berlinie Zeidler & Comp., Leipzigerstr. 37. W Paryżu J. Mianowski (Commission & exportation) Julien rue des Ecoles 24.)

rosyjski zabranego. Mowca nie widzi przyczyny dla czego radca w mowie będący ma być płacony z funduszu religijnego.

Dr. Weigel odpowiadając na to wykazał, że radca ten słusznie pobiera płacę z funduszu religijnego, gdyż właśnie w interesie tego funduszu wysłany bywa do Warszawy.

Dr. Glaser wniósł dalej, aby w Dalmacyi liczbę biskupów i administratorów zmniejszyć z siedmiu na pięciu; a zarazem sprostował pomyłkę, jaka zaszła w preliminarzu rządowym, gdzie administratora dycezyi krakowskiej nazwano proboszczem z placą 6000 złr.

Dr. Weigel był zdania, że bez potrzeby koszt na administratora dycezyi krakowskiej jest większy niż dawniej, kiedy kapituła krakowska miała prawo wybierania administratora z grona własnego. Rząd w r. 1861 zniósł administratora dycezyi przez Papieża, uznanego i uzyskał w Rzymie, iż nominowano tymczasowego wikaryusza apostołskiego; powody tego kroku dziś już nie istnieją, zresztą Ojciec św. wówczas wezwał kapitułę, aby się rozporządzenia jego nie opierała, gdyż potra to tylko czas krótki. Tymczasem od tej chwili upływa już lat dziesięć, a administrator z obecnej dycezyi bez potrzeby nominowany, do dziś dnia urzęduje. Ponieważ zaś według prawa kościelnego wikaryusz apostołski może być każdej chwili odwołany, zdaniem zaś mówcy, odwołany być powinien, gdyż ani powołanie go do Krakowa, ani połączenie z tem kosztu usprawiedliwić się nie da, przeto dep. Dr. Weigel wniósł, aby uchwalili następującą rezolucję: Wzywa się rząd, aby celem odwołania z Krakowa tymczasowego wikaryusza apostołskiego stosownie poczynił kroki i kapitułę katedralną przywrócił prawo przepisami kościelnymi zastrzeżone wybierania administratora dycezyi z grona własnego.

Wniosek ten popierał Dr. Zyblikiewicz z przypomnieniem, że już od lat kilku zwracał uwagę na niepotrzebny z tego tytułu koszt i wydatek niczem nieusprawiedliwiony.

Bar. Lasser utrzymywał, że przez nieobsadzenie jednej z posad kanoników, w razie opróżnienia takowej, możnaby uzyskać fundusz na pokrycie wydatków z administracją dycezyi połączonych; w końcu jednak zgodził się na przyjęcie rezolucji wniesionej przez Dra Weigla, a to z uwagi, że w kwestyi tej ta jeszcze zachodzi niewłaściwość, iż obecny wikaryusz apostołski pobiera ciągle także dochody z zastrzeżonej sobie diekanii kapituły tarnowskiej, co się dzieje ponieważ z krzywdą tamtejszych kanoników, gdyż żaden z nich posady tej zająć nie może, skoro wikaryusz papieski platny jest jako administrator dycezyi krakowskiej i jako diekan kapituły tarnowskiej.

Korespondencye „Unii”.

Wersal 30. kwietnia.

(M) Piśmę do was z Wersalu dokąd przybyłem przedwczoraj dręczony niepokojem, chcąc się narzeczcie u tego źródła wiadomości o prawdziwym

OSTATNI KWIAT WIENCA.

POWIEŚĆ

przez

hrabinę Dash

V.

Cecylia.

(Ciąg dalszy.)

Powiadasz więc, — mówił Piotr Hallier do Józefa, — że się chcesz nająć wraz z całą twoją rodziną; czy w polu, koło roli chcesz pracować czy też może w domu?

— To mi wszystko jedno.

— A cena bardzo wysoka, he?

— Każdy żąda, jak można najwięcej, nieprawdaż panie Hallier? Nie bierz że mi za złe że myślę o twoich interesach.

— A długo możesz być na służbie?

— Do Wszystkich Świętych.

— Do Wszystkich Świętych? czyż jest teraz dzień jaki coby się tak nazywał? coż to są Wszyscy święci?

— Prawda, prawda! Lecz coż jest na ich miejscu? Wszyscy diabli, zapewne?

— Tych nigdy nie branknie, — śmiejąc się zawołał gospodarz, — dzięki arystokratom, którzy całe piekło za nami wypuścili. Ale wróćmy do rzeczy; to będzie jak mi się zdaje prawie sześć miesięcy?

— Tak jest.

— Twoje siostrzenice ładne, czy brzydkie?

— Młodsza zwłaszcza, bardzo ładna.

— Czy mają cośkolwiek z sobą?

— Nie wiele, ale coś się znajdzie.

— Dobrze; mogłyby one dopomagać matce mojej w gospodarstwie, bo ta próżniaczka potrafi tylko jeść dawać prosiętom. A więc posłuchaj, jeśli ci się projekt podoba zrobimy umowę. Ja, nie mam czasu uprawiać roli, bom zawsze bardzo zajęty. Potrzeba mi więc kogoś coby mi zastąpił, bo tak wszystko idzie niewiedzieć po jakimś. Zbożem nie ma i pieniędzy. Może chcesz? tu zostaje twój siostrzeniec pomagałby tobie, twoja żona także w małych rzeczach, a co się tyczy twoich siostrzenic, jeśli ta młodsza i ładna jak powiadasz, mnie się podoba, jestem wdowcem, chcę się ożenić aby mieć inne dzieci niż taką zabę jak ta mała. Miejsce więc gospodyni opróżnione; jeśli się ona zgodzi je zająć, niech tylko powie. Coż powiadasz na to?

— Ta propozycja bardzo mi się uśmiecha, zrobiłbym tylko uwagę, że się mało znamy.

— O, ja znam ciebie, znam cię lepiej niż myślisz; ponieważ mój towarzysz Jan zna ciebie, to już mi wystarczy.

I mrugnął okiem do ogrodnika, który takim samym odpowiedzią mu grymasem. Józef pojmował to dobrze, a jednak potrzeba było udawać, że się nie rozumie.

— Ty nie znasz mojej siostrzenicy, zauważył w końcu.

— Znam ją, znam także, odrzekł gospodarz, zresztą, obacz ją jutro; przecie wiecznie chorować nie będzie, ja ją wykuruję, zobaczysz!

Jakób pociął się z gniewu gryząc wargi do krwi, zmuszony milczeć w obec takich obelg. Ten gwałtowny śmiech tak mówić o narzeczonej jego; i gdyby nie bojaźń narażenia jej życia na niebezpieczeństwo, Jakób byłby już dawno wybuchnął.

— Nie będziesz miał potrzeby iść aż do Mans, mówił Piotr dalej, znajdziesz tu tegich chłopaków, z którymi czas ci zejdziesz wysmienicie. Twoje ko-

biety nawiąkną do moich, będziesz mi zarabiał dużo pieniędzy a ja ci dam... no, dam ci — połowę!

— Połowę! czy to nie za wiele? sztych sobie ze mnie, panie Hallier!

— Nie żartuję wcale. Mam zamiar czynszu wcale już nie płać, ponieważ pani już nie mam a jej dobra skonfiskowane przez naród zostały. Naród nie potrzebuje moich pieniędzy, ma ich bowiem więcej niż ja. A zresztą kontrakt nie jest spisany na imię narodu! cóż, może nieprawda?

— Masz zupełną słuszność.

— Więc przyjmujesz?

— Pomyśl jeszcze.

— Jesteś trudny!

— No, a jeśli moja siostrzenica ci się nie spodoba?

— To zostanie twoją siostrzenicą, a nie będzie moją żoną, wielka rzecz!

— Czy tak z pewnością?

— Bądź przekonany.

— No, to dobrze, niech tak będzie.

— Kontrakt zawarty?

— Najformalniej.

— No, to będziemy pić, co?

— Nie jestem od tego.

Ani Jakób ni Krystyna nie mogli się domyśleć do czego zdążył chce Józef. Jakób drżał na myśl że ten człowiek podły, ten zbrodniarz i morderca swoim spojrzeniem profanować zeche jego narzeczoną. Baronowa siedząc na łóżku ukryta za firankami, modliła się gorąco wzywając Boga i wszystkich świętych na pomoc. Izabella tylko złamana trudem, usnęła spokojnie. — Mała Cecylia milcząca i zamyślona dolewała wciąż wino do oja szklancy a gdy wódki zażądał, pospieszyła natychmiast jego woli zadość uczynić.

Gdy dziesiąta godzina wybiła Jan eks-ogrodnik i towarzyszy jego powstali chcąc odejść.

— Jakto, nie pijesz już Janie? — zawołał Piotr Hallier, — czy chcesz już spać?

— Daleką odbyliśmy dziś podróż Piotrze i czuję się zmęczonym. Chciałbym wypocząć tembardziej, że może jutro — bo to widzisz mam pewny projekt, który jak się zdaje nie źle się nam opłaci.

— Idź więc jeśli jesteś taki delikatny, do widzenia jutro, pamiętaj tylko być tu przed wschodem słońca.

— Nie bój się, nie zapomnę.

Gospodarz chociaż był prawie całkowicie pijany odpowiedział gości swoim do progu. Chwilę jeszcze rozmawiał z eks-ogrodnikiem i powracając, zamknął drzwi wchodowe, zasunął ryglami i wziął klucz do siebie.

Tak dopiero bezpiecznie. Bo to w naszych czasach, kiedy po drogach snują się rozmaite figury, arystokraci i inne zjadliwe zwierzęta, trzeba dobrze swoją chałupę zamykać. A teraz pijmy we trójkę!

Oto jest twoja butelka mój ojciec, rzekł do Piotra podając mu ogromną flaszkę, a ta będzie dla was, obywateli.

We dwóch pijecie tyle, co ja jeden — zawołał gospodarz, — znasz się na ludziach Cecylio, wiesz już co się komu należy; zaczynasz być do mnie podobną. Cha, cha, cha!

Do późnej nocy Piotr pił, śmiał się, śpiewał i pił znowu, że zaledwie mógł już dojść o własnych siłach do łóżka. Cecylia spała od dawna na swoim posłaniu.

(C. d. n.)

stanie rzeczy zapewnić. Przybyłem tu i wyglądam jak ów bohater epigramatu de Boileau, który miał mnóstwo zegarków a nie wiedział nigdy, która godzina. W tej dziwniej mieszaniu zdań i wieści najzupełniej sprzecznych, spotykając się na każdym kroku z najrozmaitszymi opiniami, słysząc ciągle powtarzane tak i nie, oszołomiony twoim umysłem nie wie już zaiste czego się trzymać i co chwila od nadziei przechodzi do trwogi aby znowu do nadziei powrócić. Lecz wyznać potrzeba, że ta ciągła wędrówka umysłu nie zbyt przyjemna.

Jak wszędzie tak też i w Wersalu są optymiści, utrzymujący że wszystko idzie cudownie, i pesymiści, którzy twierdzą, że stan rzeczy wcale na lepsze się nie zmienia.

— Już też nocy wszystko się skończy, powiada mi jeden znajomy, lecz bądź cicho, bo to wielki sekret. — Ale czy to tylko pewna? pytam z niedowierzaniem: Oto dobrze! przecież takich wieści na darmo nie rozsiewa, i nacylając się do daje tajemniczo: Wiem to od generała X., od którego właśnie wychodzę.

Pełen najlepszej otuchy idę dalej i spotykam drugiego znajomego.

— No i cóż tam? z uśmiechem radości go pytam, czegoś taki smutny?

— Czego? bom zły; wojna się nie skończy i za trzy miesiące.

— E, gdzie tam!

— Nie wierzysz? gdybym ci powiedział od kogo mam tę wiadomość uwierzyłbyś natychmiast. — nacylając się dodaje z cicha. Wiem to od deputowanego X. członka komisji piętnastu, któremu to mówił sam Thiers...

I dojdzie tu prawdy w takim chaosie! nie tylko że się niczego tu nie dowiedział, ale doszedł do tego, że własne przekonanie o stanie rzeczy stracił i że do prawdy nie wie. — Zdarzyło mi się jednego i tego samego dnia słyszeć od deputowanych, którzy przecież powinni coś wiedzieć, że forty są już zupełnie zniszczone, a w godzinę później od innych członków Zgromadzenia naradowego dowiedziałem się, że armia wersalska straciła dużo prochu, kul i amunicji, a że żądno rezultatu nie otrzymała dotychczas. Taki chaos doprowadził do szaleństwa doprowadzić może.

Nie pamiętam już jaki dziennik paryski powiedział, że marszałek Mac-Mahon zostawał w ciągłych listownych stosunkach z eks-cesarzem w Anglii. Wiesz ta może być chyba na domyśle oparta i to bardzo nieprawdopodobnym. — A je dnak zdarzyło mi się wczoraj mówić z osobą do brze świadomą, wszystkiego co się działo i dzieje, a która mi zapewniała, że stronnicy cesarstwa są już pewni, iż chwila restauracji bardzo niedaleka. W cesarskim stronnictwie znajdującym się w Wersalu nie robią już nawet z tego tajemnicy i głośno o tem mówią. Bardziej bezpośrednio i interesowani w tym względzie są wprawdzie ogólni i umiarkowani w słowach. Taki n. p. główny redaktor, który przetrwał wierny cesarzowi, nie mówi nie zgoda ale twierdzi promienie nadziei. Taki generał nie mówi także otwarcie, ale znać zmianę w tonie jego mowy, znać większą pewność, większą nadzieję w poglądzie na przyszłość. Niektórzy deputowani zdradzają niepokój. Katwo zrozumieć, że ich sumienie nie może być całkiem swobodne. Są między nimi tacy, którzy na posiedzeniu 1. marca zbyt może rychło zapomnieli o swoim monarsze, któremu złożyli przysięgę. Większość deputowanych pojmuje dobrze, że elekcyje odbyte pod naciskiem dekretu Gambetty wyłączonego dawnych urzędników cesarskich, nie dozwoliły tym ostatnim zjawić się w należnym czasie. Wybory te zatem nie przedstawiały połączenia wszystkich opinii. A teraz, skoro się skończyła ta nieszczęsna wojna domowa, Francja bezwzględnie stara się będzie aby smutnej sławy ludzkie z 4. września powróciły tam gdzie ich miejsce, i kto wie, czy nie przywoła napowrót tego, który pomimo wszystkiego dał jej 20 lat niezamaganej pomyślności.

Oto co mówią teraz w Wersalu:

Na prowincji wątpię żeby się usposobienie zmieniło; można owszem z całą pewnością sądzić że rewolucja paryska wzmożniła ludność w uczuciach monarchicznych.

Ze wszystkich stron nadchodzą protesty przeciw manifestacji masońskiej urządzonej przez komunę. Jest bowiem rzeczą pewną, że ta demonstracja była dziełem wolnolularzy paryskich i oczekują silnych przeciw niej protestów ze strony połączonych massonów na ich najwyższym zebraniu. Cały tłum massonów podzielony na kilka oddziałów zdołał dotrzeć aż do bramy Maillot bez żadnego wypadku. W skutek wywieśnienia ich sztandarów na fortyfikacjach, otrzymali oni krótkie wstrzymanie ognia i deputacja massońska mogła pójść aż do przednich strażnic wersalskich. Tam dosię obojętnie zostali przyjęci przez pułkownika i otrzymali pozwolenie aby kilku braci udało się aż do rezydencji rządu.

Wstrzymanie ognia nie trwało długo. Wieczorem zwłaszcza kanonada była straszliwa. Pomimo deszczu i zachmurzonego całkowicie nieba jasno było zupełnie od nieustającej łuny rozciągającej się od Clichy do Charenton. Bomby jak błyskawice przelatywały po niebie. W północną noc dopiero grzmot zaczął ustawać poczynął.

Dzisiaj rano cisza była zupełna, domysliwano się że to zawieszenie broni, lecz wkrótce kanonada rozpoczęła się na nowo. Wstrzymanie chwilowo ognia spowodowane było grzebaniem ofiar nocnej walki, które miały być bardzo liczne z obu stron.

Wojsko komuny tracił kawalerię odwagę; ale co gorsza, najwyżsi jej urzędnicy już najmniejszego nieposiadają zaufania i sami nie wiele mają nadziei. Oto maleńki dowód tego faktu: Pewien przedsiębiorca sercem całem republikański, ale również może przywiązany do swego handlu i fortuny, udał się do swego przyjaciela generała Clusereta zapytując go otwarcie czy może hazardować dalej całe swoje mienie. Generał odpowiedział mu tylko: Jesteś zgubiony!

Niewiadomo dotąd jaką odpowiedź otrzymał generał Cluseret na wstawienie się swoje w sprawie wyswobodzenia Mgra Darboya i innych uwięzionych

księży. Wstawienie się Clusereta było jak wiadomo skutkiem upomnienia przesłanego przez jen. Fabrice. Komuna, która wie dobrze jak wiele jej zależy na przychylności Niemiec, niechętnie zapewne i teraz poróżni się ze swoim potężnym sąsiadem.

Berlin, 1. maja.

(X) Pogłoska, że konferencje brukselskie przeniesione być mają do Berlina, nie zasługuje na wiarę. Wprawdzie panuje tu wielkie niezadowolenie z powolnego toku rokowań pokojowych a kanclerz niezawodnie nie cofnąłby się przed żadnym środkiem represyjnym, gdyby mógł zapewnić korzyść jaką, lecz tu właśnie byłoby przeciwnie. Pokój zawarł Niemcy z rządem wersalskim który obecnie stoi na bardzo słabych podstawach. Straciłby zaś już ze wszystkim znaczenie i powagę, gdyby podobne ustępstwo uczynił na rzecz Prus, i gdyby pełnomocników francuskich wystawił na bezpośrednią presję pruskiego kanclerza. W interesie Prusaków jest wspierać rząd Thiersa przynajmniej tak długo, dopóki nie zgniecie paryskiego rokосу — potem może być iż Prusacy zechcą się starać o rząd, któryby im był dogodniejszym niż obecny.

Transport jeńców, który przez czas jakiś był powstrzymany znowu się teraz rozpoczął. W ogóle rząd tutejszy radby aby jak najprędzej wojna domowa we Francji się skończyła (?) i dlatego pomaga Thiersowi ile możności (?)

Obecny stan niepomyślny we Francji przypisują tu po części polityce Bismarka, który czasem jest zadowolony z siebie. Cesarz otwarcie faworyzuje jen. Moltke, który jak wiadomo, na radach wojennych w Wersalu zupełnie odmiennie od Bismarka dawał radę. Otóż starszy Wilhelm przyznaje teraz ciągle Moltkemu że miał słusność, że szkoda wielką iż jego rad nie usłuchano itd. Tyczy się to mianowicie rozbrojenia gwardii narodowej paryskiej, które Moltke doradzał, a któremu Bismark ze względów politycznych się sprzeciwiał.

Jak obecnie rzeczy stoją, rząd niemiecki nie na korzyść Papieża zrobić nie zamysła. Czas by już przestał się ludzi; wszak były to i tak illuzje bezzasadne. Papież luterski miałby wspierać papieża katolickiego? Quelle idee!

Przegląd polityczny.

Austria-Węgry. Cesarz wydał następujące najwyższe pismo odręczne:

Kochani ministrowie Jireczek! Zyczeniem jest Mojemu, ażeby założona została akademja nauk z siedzibą w Krakowie. Polecam Ci w tym celu wejść w układy z istniejącą w Krakowie Towarzystwem naukowem, którego pożyteczną działalność uznaję, dla przekształcenia go w taką akademję, a potem odpowiednio wnioski przedłożyć do Mego postanowienia.

Wiedeń, 2. maja 1871.
Franciszek Józef mp.

Francja. (Wojna domowa). Augs. Allg. Ztg. pisze: Miesiące oblężenia Paryża przez Niemców należało zaliczyć do szczęśliwych (?) Tak powtarzają sobie dokoła: Wtedy to huk dział nietylko był strasznym i nie tak ustawicznym; bombardowanie wojsk wersalskich sprawiło już więcej szkód, i pozbawiło życia więcej ludzi, niżli bombardowanie niemieckie. Kiedyż skończy się stan tak okropny? Oto pytanie — na które nikt nie umie odpowiedzieć. Thiers miał się wyrazić, że potrwac może to wszystko jeszcze dwa miesiące. Thiers nie mógł powiedzieć czegoś podobnego, bo wyrzuciłby z siebie frazes nieludzki. Byłoby to zresztą niepolitycznie, dwa miesiące bowiem przebycie w takim stanie zrujnowałoby do szczytu nie tylko Paryż, lecz i Francję. Byłoby to w końcu niepodobnem, bo choć zbrodnie komuny są ogromne, toć wątpić należy, czy prowincja przypatrzyłaby się obojętnie przez dwa miesiące jeszcze okropnemu zniszczeniu i czy nie chciałaby interweniować między stronami walczącymi. Paryżanie, którzy pragną prędkiego i stanowczego końca, z pewnością nie uwiężą czoła Mac-Mahona wawrzynem. W oczach ich Mac-Mahon niedołącznie bierze się do dzieła. Wodząc okiem z wyżyn Montmartrejskich po polach walki wystawiają sobie, że Mac-Mahon mógłby skoncentrować po za Asnières 40,000 żołnierza, masą całą przekroczyć pod osłoną silnej artylerji na dwóch punktach Sekwany, wkradzie się przez bramę w Asnières i dotrzeć w jednej godzinie przez szerokie otwarte bulwary aż do kościoła św. Magdaleny. Chocby w pochodzie stracił kilka tysięcy ludzi, to zawsze może na to rachować, że stanąłby około św. Magdaleny z 30,000 ludzi, a to by wystarczyło do wywołania w Paryżu demonstracji, pod naciskiem której komuna musiałaby kapitulować. Tak kombinują paryscy strażnicy. Zewsząd zarczają Zgromadzeniu narod., że grzeszy brakiem sprężystości i naraża przez to stolicę na okropne skutki. Taka zabawka może przy podobnem prowadzeniu wojny, potrwac jeszcze kilka tygodni, poczem nastąpi najokropniejsze, bo walka przeniesie się na ulice. Proszę o tem nie zapomnieć, że walka uliczna, zdobywanie pojedynczych domów w Neuilly trwał 25 dni. A tu w Paryżu widzimy wznoszące się barykady, z których każda stanowić będzie dla siebie małą forteczkę. A jaką to broń zamyślają walczyć na ulicach Paryża? Oto komuna wzywa wszystkich chemików, aby się do niej zgłosili i każde donosić sobie o zapasach nafty, tudzież składach chemicznych produktów. Co się tyczy samej komuny, to obok dwóch czy trzech socyalistów, ludzi z wykształceniem i ogładą, zasiadają tu sami awanturnicy, ludzie należący do proletariatu bez wiedzy, wychowania, a zarozumiali. Pretekstem policyjny jest poprostu student, kawalek ulicznika, lecz ulicznika obdarzonego wszystkimi przymiotami paryskiego gamena. Dopuścił się on już różnych sprawek zwanych gdzieindziej rozbójem. Kiedyż z ukończeniem tej tragikomedji wyjdą na jaw sprawy, które wywołają sprawiedliwoburzenie opinii publicznej i niezamaganą napiętnującą hańbą dzieje komuny.

Niemcy. W parlamencie niemieckim toczyły się d. 3. bm. rozprawy nad projektem połączenia Alzacy i Lotaryngii z Niemcami. Projekt ten przesłano komisji. Ważnym był w tych rozprawach głos kanclerza Bismarka tak ze względu na przeszłość jak i na przyszłość. W pierwszej części kanclerz nadmienił że d. 6. sierpnia 1866 r. poseł francuski w Berlinie postawił ultimatum: albo oddanie Francji Moguncji albo wojna. Tylko choroba Napoleona uwolniła Prusy od wojny. W ostatniej wojnie państwa neutralne chciały pośredniczyć i ofiarowały zwrot kosztów wojennych i zburzenie twierdz, a dalej zneutralizowanie Alzacy i Lotaryngii, to jest utworzenie nowego państwa z tych prowincji. Ale Niemcy musiały posiadać tę prowincję, aby nie dopuścić Francji do nowej wojny. Bismark ma nadzieję że niechęć mieszkańców zniknie z czasem po uzyskaniu praw i swobód gminnych. Odstąpienie części Alzacy Bawarii, rozstrzeliliby Niemcy południowe, dlatego niezbędnem jest, aby Alzacya nierozdzielnie należała do całych Niemiec.

Sprawy krajowe.

Rozporządzenie Rady szkolnej krajowej z dnia 25. lutego 1871 l. 1740, którem się ogłasza prowizoryczny statut dla seminariów nauczycielskich.

(Ciąg dalszy.)

§ 16.

Z końcem każdego roku szkolnego orzeka grono nauczycielskie pod przewodnictwem dyrektora o poziomie kandydatów (kandydatek), z klasy niższej do wyższej.

Kandydaci (kandydatki), którym grono nauczycielskie odmówiło promocji, mogą tę samą klasę tylko przez jeden rok powtarzać.

§ 17.

Po ukończeniu ostatniego kursu 3go roku w seminarium naucz. poddają się kandydaci (kandydatki) ścisłemu egzaminowi ze wszystkich udzielanych im przedmiotów naukowych.

Egzamin ten odbywać się będzie pod przewodnictwem delegata Rady szkolnej krajowej. Kandydaci (kandydatki), którzy wszystkim wymogom egzaminu tego zadość uczynią, otrzymają świadectwo dojrzałości.

Kto otrzyma świadectwo dojrzałości, może być umieszczony jako pomocnik nauczycielski lub zastępca nauczyciela przy szkołach ludowych.

Do egzaminów tych mogą być przypuszczeni kandydaci (kandydatki), którzy przysposobili się do niego przez naukę prywatną, jeżeli posiadają wiek odpowiedni (ukończonego rok 18ty życia), dopełnią warunków przytoczonych w §. 14 pod 1, 2 i 3 i wykazają się odbytemi studjami. Nim jednak tacy kandydaci (kandydatki) otrzymają świadectwo dojrzałości, winni odbyć trzecziesięczną praktykę w szkole przeznaczoną do ćwiczeń praktycznych.

Do stałego umieszczenia w zawodzie nauczycielskim wymaga się patentu uzdolnienia, który uzyskać można po dwuletniej przynajmniej praktyce w służbie nauczycielskiej w skutek złożonego egzaminu kwalifikacyjnego.

Celem przeprowadzenia takich egzaminów wyznacza pan minister wyznaczyć i oświecenia na przedstawienie Rady szkolnej krajowej osobne komisje.

Sposób, w jaki egzamina te jak i poprzednie 17. odbywać się mają, określi bliżej osobna instrukcja wydana przez Radę szkolną krajową.

§ 19.

Patent uzdolnienia nadaje prawo do objęcia posady nauczyciela lub nauczycielki w szkołach ludowych czy to niższych czy wyższych.

§ 20.

W patentcie uzdolnienia ma być wyrażone, w jakim języku wykładano kandydat lub kandydatka może udzielać nauki.

Postanowienia dotyczące stanu przejściowego.

§ 1.

Równocześnie z zaprowadzeniem seminariów nauczycielskich rozwiązuje się istniejące dotąd zakłady pedagogiczne (preparandy) a należące do nich sprzęty szkolne i przyrządy naukowe mają być przeniesione do seminariów nauczycielskich.

§ 2.

Rada szkolna krajowa mianuje tymczasowych dyrektorów i nauczycieli przy seminariach tak męskich jak żeńskich, i przedkłada o tem bezpośrednio prawodawcom państwu ministrowi wyznaczyć i oświecenia z wnioskami do wyznaczenia plac odpowiednich.

§ 3.

Gdyby dla pewnych przedmiotów w seminarium nie dalo się pozyskać nauczycieli należyte uzdolnionych, Rada szkolna krajowa powoła do tego zastępców z grona nauczycieli szkół średnich znajdujących się w miejscu.

(D. n.)

Kronika.

Lwów 6. maja. W miesiącu, w którym poeci oficyalnie opiewają piękną pogodę i nadstawiają uszy na pieśń słowika, aby ją *stante pede* opiewać w czułym sonecie lub madrygale, w którym każdy gimnazjalista pisze wiersze o trawce i murawie, o kochającym sercu i o łak kobiercu, o kwilącym słowiku i szemrzącym strumyku, i miłośno apstrofy „Do...“ w którym czuło serca i usta niewieście najwięcej wykrzykników zachwytu, najwięcej Ach! i Och! konsumują, w którym każda najbardziej kłocowała dusza, chociażby nawet w cieple pensyjonowanego konsyliarza, staje się poniekąd poetyczną i chwali piękny czas i zielone drzewa, krótko mówiąc, w miesiącu zieloności, złych wierszów i wszelkiej poezji — my, biedni mieszkańcy Lwowa, od tygodnia już skazani jesteśmy na to, aby ciągle słuchać tylko ubolewania na słotę i patrzeć na kwaśne miny i chodzić w paletocie zimowym z parasolem w ręku!... O dżdżyści lwowskiej temperatury!

— Nowomianowani inspektorowie szkół ludowych zjechali się do Lwowa, aby złożyć przysięgę i odebrać odpowiednie instrukcje. Dziś o godz. 10 rano przed p. szefem namiestnictwa wykonali przepisana przysięgę, poczem przedstawieni zostali Radzie szkolnej krajowej.

— Sekcja towarzystwa prawniczego dla prawa pozytywnego odbędzie dziś o godzinie 6. wieczorem zwykłe swe posiedzenie. Na porządku dziennym wypadki praktyczne.

— Jutro o godzinie 4 po południu odbędzie się w sali ratuszowej 4ty wykład na dochód sierot powstania roku 1863. — P. Aleksander Morawski będzie miał wykład: „Trzy historyczne kobiece postacie“

— Adres zaufania dla ministra Grochol-skiego uchwalili Rady powiatowe kolomyjska i brzeżańska.

— Samobójstwo. Dnia 4. b. m. o godz. 9 rano odebrał sobie życie wystrzałem karabinowym w kossarach, przy ulicy żółkiewskiej Jan M. aspirant na oficera przy 80. pułku piechoty księcia Holztyńskiego. Powodem samobójstwa miały być długi.

— Wypadki miejscowe. W nocy z 3 na 4. b. m. o godzinie 11 napadli wyrobnicy Józef Dmytrow i Jan Pokrzywka na dom starozakonnego Lejby K pod rogatką grodecką i dopuścili się gwałtu publicznego potłuczeniem okien i wyłamaniem drzwi w jego mieszkaniu. Przeciw złoczyncom, którzy umknęli przed nadchodzącym patrolom policyjnym, wszczęto śledztwo.

— Dnia 2. b. m. o godz. 10 rano przejechał na tutejszym dworcu kolei Karola Ludwika pociąg kolejowy wyrobnika Aleksandra D. liczącego lat 30 i zgruchotał mu piersi, wskutek czego tenże na miejscu ducha wyzionął. Przyczyną tego wypadku miała być nieostrożność zmarłego.

— Wykaz osób aresztowanych we Lwowie. C. k. dyrekcja policyi we Lwowie uwięziła w kwietniu b. r. 509 osób. Z tych oddano sądom 122, policya jako sąd ukarała 30, a w własnym zakresie działania 357. Wypasowano ze Lwowa 101, magistratowi oddano do przynusowych robót 10. W szpitalu umieszczono 32 syfilitycznych i 7 innych chorych.

— W Krakowie otwarte zostało 1. maja seminarium nauczycielskie męskie, którego dyrektorem został p. Józefczyk. Po nabożeństwie w kościele OO. Franciszkanów, p. Wojnarski, dotychczasowy dyrektor kursu pedagogicznego, wprowadził nowego dyrektora i profesorów do sali w pałacu bar. Larysza i przedstawił im kandydatów obu lat in gremio zgromadzonych. Pan Józefczyk przemówił do słuchaczy, kładąc główny nacisk na karność i moralność, których ściśle przestrzeganie tak potrzebne jest dla zakładu, po którym cały kraj wielkie nadzieje sobie rokuje. Jeden z kandydatów powitał nowego dyrektora krótkimi słowy, poczem ogłoszono, że z dnim 2. b. m. rozpoczyna się prelekcja.

— Nieszczęsne wypadki. Między Borsaczowem a Trójcą w powiecie śniatyńskim utonęli 30. z. m. w Prucie dwaj parobcy dzierżawcy w Trójcy. — W ruskim Baniłowie w powiecie kossowski utonęli 21. z. m. w Czeremoszu dwaj parobcy właściciela tejże wsi. — W Rzezanie w powiecie bocheńskim powstała 24. z. m. bójka w karczmie pomiędzy dwoma włóścianami z tejże wsi, przyczem jeden z nich został tak ciężko nożem skaleczony że nazajutrz potem umarł.

— Nadesłano nam następujące pismo z prośbą o umieszczenie:

Odezwa.

Mamy zaszczyt do powszechnej podać wiadomości, iż aby przyjąć w pomocy nader u nas liczną ubogiej młodzieży uczącej się w szkołach gimnazjalnych i realnych w Nowym Sączu, zawiązaliśmy za zezwoleniem wysok. władz rządowych sformułowanie, wspieranie tejże młodzieży na celu mające, do którego to stowarzyszenia każdego na członka przyjmujemy, kto się zobowiąże na cele towarzystwa corocznie przynajmniej 4 złr. w. a., lub takież wartości rzeczy szkolnej przydatnych, naraz lub miesięcznymi ratami uiszczać.

Prawdziwa potrzeba, oraz więcej szereg się ubóstwo między tutejszą przeważnie z włóścian pochodząca, a co do zdolności i pilności wzorowa szkolna młodzież, spowodowało zawiązanie się naszego towarzystwa, przekonanie zaś że w interesie dobra ogólnego należy wszelkimi siłami wspierać każdego obywatela nabyć wyższej oświaty u tego pokolenia, które ma ziszczyć nie jedną naszą nadzieję, ośmiela nas odezwać się niniejszym do tej przynajmniej publiczności, którą nowo-sądeckie szkoły bezpośrednio interesują, — z zaproszeniem — aby zechciała przyjąć nam z pomocą jużto zwiększając szereg członków towarzystwa, — jużto obdarzając towarzyszy choćby dorazowymi darami, które czy to w książkach młodzieży szkolnej przydatnych, czy w odzieży lub wiktualach z wdzięcznością przyjmowane będą.

Nowy-Sącz dnia 22. kwietnia 1871.

Przewodniczący: Dr. Trembecki

Zastępca: Dr. Włodzimierz Olszewski.

Członkowie wydziału: Prof. Streyer, ks. Foz, Dr. Klemensiewicz, Adolf Dobrzyński, Zdzisław Ludwik, Dr. Fierich, ks. Jaworski Franciszek.

— Artysci polscy w Wiedniu, przesłali zarządowi Muzeum historycznego w Rapperswyln następujące pismo: „Nizej podpisani artyści polscy nie będąc w możności materyalnej ofiarowania Muzeum historycznemu w Rapperswyln plodów prac swoich, pełni współuczestnictwo dla tej Instytucji narodowej, chlubę Polsce przynoszącej, upraszają zarząd tego Muzeum, aby raczył uwzględnić Towarzystwa Przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie i Lwowie, iż nabywając ich obrazy odstąpią do 200 franków, jeżeli one mają być ofiarowane temuż Muzeum.“

Wiedeń, 5. kwietnia 1871 r. (Podpisy.)

— 200 letni jubileusz grenadierów austriackich. Jest to szczególny wypadek, że w tym samym roku, w którym przedsięwzięto organizację węgierskiej straży koronnej — (sa to ostatni grenadierowie w niedziedzieli kółpakach) — przypada także 200 letni jubileusz grenadierów austriackich. Do municji wojskowej używanej w wojnie od dawniejszych już czasów należał granat. Rzucano go z ręki (był on żelazny i ważył jeden funt) a ponieważ była to manipulacja bardzo niebezpieczna, przeznaczano więc do niej kilku żołnierzy, którzy się dobrowolnie zgłosili. Król szwedzki, Gustaw Adolf,

pierwszy zrobił w tej mierze poczet w r. 1631 przy obłożeniu miasta Frankfurtu nad Odrą.

Nazwa grenadyerów, (właściwie grantierów) powstała dopiero w r. 1667. Twórcą jej był Ludwik XIV, król francuski. Urządził on, był z nich podrzędny nie ko oddział piechoty i do każdej kompanii piechoty przydzielił 4 grenadyerów, a wnet utworzył z nich osobną kompanię. W r. 1669, każdy z 30tu najstarszych regimentów piechoty miał jedną kompanię grenadyerów złożoną z 33 ludzi; później do każdego batalionu piechoty, dodano jedną taką kompanię.

Wnet przekonano się, iż inne mocarstwa o użyteczności tego wojska i w ślad za francuskimi poczęły urządzać oddziały grenadyerów. Pierwsza Austria posłała za tym przykładem i już w r. 1671 miała 200 swoich grenadyerów. Przy końcu 17go stulecia do każdej kompanii piechoty przydzielonych było 8 grenadyerów.

W r. 1818 samoistny korpus grenadyerów zniesiono w Austrii. Nowy sposób prowadzenia wojny był tego największą przyczyną. 18 sierpnia r. 1852 w dzień urodzin cesarza Franciszka Józefa, po raz ostatni wystąpili grenadyerowie w swych niedźwiedziach kółkach. W dniu następnym wszystkie kółki poszły do magazynu, a dnia 1. września grenadyerowie stojący garnizonem we Wiedniu, przydzieleni zostali do pułków piechoty.

Tylko z królewskimi grenadyerami węgierskimi zrobiono wyjątek. Ci stanowią straż nad insygniami koronnymi w Budzie, ztąd też zowią się strażą koronną. Grenadyerowie ci w sile 1 kompanii, noszą niedźwiedzie kółki.

— **Tadeusz Komar**, młody, utalentowany poeta, umarł w Bendlikonie w Szwajcaryi. Urodzony w Suwałkach, pomimo zamiłowania do zawodu literackiego, nie widząc na tem polu dla siebie widoków, obrał sobie stan lekarski. Będąc już na piątym kursie medycyny w Kijowie, w skutku zajęcia studentów z pułkownikami Brinkenem, został uwięziony wraz z wieloma kolegami w r. 1857 czy 1858 i wydany z uniwersytetu bez prawa wstąpienia do jakiegokolwiek zakładu naukowego. Osadzony w celi w Kijowie opisał tam całą sprawę z wielkim dowcipem, i dał temu utworowi tytuł: „Brinkenjada”. Później puścił w świat wiele drobnych i większych utworów, a pomiędzy ostatnimi pamiętam: „Wczoraj i Dziś”. Piękny wiersz i myśli patriotyczne zjednały jego utworom powodzenie, tak że je na Rusi wszyscy znali, pomimo, iż nigdzie nie były ogłoszone. Wydalenie z uniwersytetu skrzywiło dalsze jego życie, pozbawiając go sposobu utrzymania. Literackie zajęcia przynosiły mało, gdyż cenzura prawie zawsze stawiała trudności, a nie łatwo było utrzymać się z lekcy prywatnych w Warszawie, gdzie do powstania 1863 r. Komar stale nie-żak. Zajrzała też do niego niedza, która w krótko zupełnie złała mu ducha. Po powstaniu udał się Komar do Szwajcaryi, zajął pisarstwo do „Dziennika Literackiego”, i gdzie wydał „Dumy i pieśni” w roku 1865. W ostatnich latach życia nieszczęśliwy nałóg nie pozwalał mu już wcale pracować. Komar miał piękny ale słaby charakter, wiele zdolności; może zaś służyć za przykład zmarnowanego życia i zasobów umysłu, przez system moskiewskiego postępowania z młodzieżą. (Czas.)

— *De Fontibus qui ad abdicationem Joannis Casimiri et electionem Michaelis Wisniowieccis pertinent 1668—69.* — Pod tym tytułem wyszła świeżo w Lipsku w drukarni J. I. Krzeszowskiego broszura 92 stronice obejmująca, napisana po łacinie przez Zyg. Celichowskiego, a zawierająca krytyczny wykaz źródeł do dziejów Polski w latach 1668—69. Autor pracę tę musiał napisać w języku łacińskim gdyż służyła ona mu zarazem za rozprawę inauguracyjną w celu osiągnięcia stopnia dra filozofii. Jest to bardzo skrzętnie zebrany spis krytyczny wszystkich źródeł i pism tak ogólnych jakoteż szczegółowych, odnoszących się do owego czasu.

Ostatnie wiadomości.

Akt instalacji i zaprzysiężenia nowego prezydenta miasta Lwowa, odbył się dziś z wielką uroczystością. Po solennem nabożeństwie w kościele katedralnym, zgromadzili się pp. radni około godz. 11. w sali ratuszowej. Większa część radnych przebrana była w sute polskie stroje. Na kurytarzu i wschodach stała rozstawiona straż ogniowa miejska w pełnym rynsztunku. Galerye były przepelnione. W sali samej za balustradą, z dywanów urządzoną, zasiadło grono dam. Po chwili przybył do sali p. radca namiestnictwa hr. Possinger. P. Szełowski i zajął posiedzenie oświadczeniem, iż na porządku dziennym stoi zaprzysiężenie prezydenta i wice-prezydenta miasta. Przytępiono więc zaraz do aktu przysięgi. Konsyliarz Karasiński cichym głosem odczytał rolę. P. prezydent powtórzył kilka słów przysięgi, poczem podpisał akt takowej. Po uskutecznionej przysiędze P. Possinger w imieniu rządu powitał nowego burmistrza, wyraził nadzieję, jakie rząd w nim pokłada a w końcu wystosował kilka słów podziękowania za podejmowane około dobra miasta trudy

dy do byłego burmistrza. P. Szełowski uroczystie zaprosił nowego burmistrza do objęcia krzesła prezydyalnego. Skoro p. prezydent wszedł na podniesienie i stanął na miejscu burmistrza, ozwały się huczne oklaski.

Dr. Ziemiałkowski przemówił mniej więcej w te słowa: „Zachęcony zaufaniem Waszem, Panowie, przyjąłem na siebie ten urząd. Wiem że zadanie, którego się podjąłem jest trudne, odpowiedzialność ciężca na mnie wielką. Mimo to w zaufaniu, iż słabe siły moje zechcą wspomóc światła radą swoją, mam nadzieję, iż zdołam odpowiedzieć powołaniu memu z całą bezstronnością, jakiej stanowisko i urząd mój wymaga. — W kronikach miejskich do dziś przechowane są dowody dawnej świetności miasta naszego! Z upadkiem narodu, podpadło miasto. Straciłszy wiele, pozostało nam jednak najwięcej, pozostało nam wszystko, bo pozostał nam patriotyzm i miłość ojczyzny! Za pomocą tej cnoty odzyskamy z łatwością wszystko, cośmy stracili, bo patriotyzm prawdziwy jest źródłem wszystkich cnot obywatelskich, a cnoty obywatelskie to szczęście, to świetność, to wielkość każdego narodu! Moi panowie, korzystajmy z praw, które nam dał statut, przez monarchę potwierdzony. W prawach statutu tego znajdziemy rekojmie swobod i dobrobytu. Dlatego pozwólcie, że z wdzięcznością zawołam: niech żyje cesarz!” Okrzyk ten trzykrotnie z zapalem powtórzono. Mowę prezydenta przerywały częste oklaski. Następnie Dr. Ziemiałkowski odebrał przysięgę od p. wice-prezydenta Henryka Jasińskiego, który w kilku serdecznych słowach podziękował za zaufanie i przyjaźń, której dowód upatruje w wyborze swoim i oświadczył, iż ile razy przyjdzie mu zastępować prezydenta, z pewnością będzie dlań zachętą, przykładem będzie dlań sam prezydent.

W końcu radny Wieczyński słów kilka skierował do p. Prezydenta i życząc mu szczęścia, zdrowia i najdłuższego burmistrzowania wniósł okrzyk: niech żyje nowy prezydent! który izba z zapalem powtórzyła.

Dzień dzisiejszy o tyle jest pamiętnym dla miasta naszego, że od czasów rozbioru Polski, dziś po raz pierwszy miasto Lwów święci instalację prezydenta przez siebie obranego!

Z Wiednia Na posiedzeniu Rady Państwa z d. 5. maja wniósł hr. Hohenwart przedłożenie rządowe w sprawie rezolucyi galicyjskiej. Przedłożenie rządowe brzmi dosłownie:

Ustawa rozwijająca postanowienia zasadnicze, dotyczące królestwa Galicyi i Lodomerji z W. Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą obu Izby Rady Państwa spowodowany jestem rozporządzić, jak następuje:

§ 1. Królestwo Galicya i Lodomerji z W. Księstwem Krakowskiem wysłała do Izby deputowanych Rady Państwa, liczbę posłów oznaczoną przez ustawę zasadniczą o reprezentacyi państwa. Gdyby w §. VI. tej ustawy przepisana liczba 200 członków Izby deputowanych, na drodze konstytucyjnej zwiększona być miała, w takim razie liczba członków wysyłanych z królestwa Galicyi i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem, zostanie zwiększoną w tym samym stosunku przez ustawę państwową. Wybór członków do Izby deputowanych, wysyłanych z królestwa Galicyi itd., odbywa się przez sejm tego Królestwa i z łona tegoż sejmu, a z wyjątkiem przypadku wcześniejszego rozwiązania Izby deputowanych, ważnym jest na cały ciąg trwania mandatu sejmowego. Bliższe postanowienia w tym względzie zostaną zaprowadzone w drodze prawodawstwa krajowego. Dopóki zmiana na tej drodze nie nastąpi, obecne postanowienia zachowują moc obowiązującą.

§ 2. Zastrzeżenie §. 7. ustawy z d. 28. grudnia 1867 r. Nr. 141 Dziennika Ustaw, dotyczące się zarządzenia bezpośrednich wyborów, jakoteż ustawy z d. 29. czerwca 1868 r. Nr. 141 Dz. Ustaw, dotyczącej się przeprowadzenia tychże wyborów, mają odnośnie do królestwa Galicyi i t. d. pozostać i nadal w mocy obowiązującą. Przy przeprowadzeniu bezpośrednich wyborów należy trzymać się w istniejącym dodatku do ordynacyi krajowej oznaczonych grup wyborczych nawet i wtedy, gdyby te grupy na drodze prawodawstwa krajowego lub zwykłych zwyczajnych wyborów zmienione lub zniesione być miały. Zmiany w postanowieniach dotyczących się przeprowadzenia wyborów bezpośrednich, zastrzegają się prawodawstwu państwowemu.

§ 3. Następujące, podług §. 11. ustawy z dnia 20. grudnia 1867 r., do zakresu działania Rady państwa odnoszące się sprawy, mają być, o ile się odnoszą do królestwa Galicyi itd., z zakresu działania Rady państwa wydzielone, i będą na przyszłość, podobnie jak wszystkie inne w §. 11. pomienionej ustawy niewyłączone sprawy, w duchu §. 12. tejże ustawy w sejmie i z sejmem tego królestwa, stosownie do konstytucyi załatwiane.

A Ustawodawstwo względem urzędzenia Izby handlowych i przemysłowych.

B. W sferze ustawodawstwa państwowego w rzeczach handlowych i w kwestyi opłat; ustawodawstwo co do instytucji kredytowych i ubezpieczeń co do banków z wyjątkiem wypuszczających bilety bankowe i co do kas oszczędności.

C. Ustanawianie podstaw wychowania w szkołach ludowych i średnich, dalej ustawodawstwo o uniwersytetach w granicach dotacyi uchwalanych przez Radę państwa.

D. Ustawodawstwo policyjno karne, jak dalece się takowe odnosi do przekroczeń wprowadzenia w wykonanie nakazów lub zakazów w ustawach krajowych zawartych.

E. Ustawodawstwo, co się tyczy wykonania szpaso- i kosztów szpaso- i kosztów, nie wkraczając w sferę ustawodawstwa należącego do zakresu Rady państwa według §. 11 lit. n. pomienionej ustawy zasadniczej.

F. W rzeczach ustawodawstwa cywilnego: ustawodawstwo o opiekach i kuratelach, oraz ustawodawstwo o postępowaniu w sprawach dotyczących opieki i kurateli. Dalej prawo wydawania wszystkich potrzebnych ustaw względem zaprowadzenia ksiąg hipotecznych mających być urządzonymi na zasadzie ustawy państwowej.

G. Ustawodawstwo o wprowadzenie sędziów pokoju i sądów do spraw drobnych w kraju, oraz o sferze ich działalności; niemniej o postępowaniu w tychże.

H. Ustawodawstwo o urządzeniu istniejących w kraju władz polityczno-administracyjnych pierwszej i drugiej instancyi, w granicach środków pieniężnych przyznanych dla kraju w tym celu przez Radę państwa w równym stosunku jak w innych krajach. W razie wszakże, gdyby powyższa organizacja nie dość uwzględniała potrzeby państwa, pozostaje zastrzeżeniem ustawodawstwu państwowemu ustanowienie własnych organów, ze zmniejszeniem odpowiednich kwoty wyznaczonych na pokrycie kosztów administracyi politycznej krajowej.

§ 4. Królestwo Galicyi i Lodomerji wraz z W. Ks. Krakowskiem będzie reprezentowane przez Ministra w Radzie Korony.

§ 5. Dla królestwa Galicyi itd. będzie utworzony osobny Senat sądu najwyższego i kasacyjnego w Wiedniu.

§ 6. Ustawa ta może być tylko zmieniona za zgodą sejmu galicyjskiego na drodze ustawodawstwa państwowego. Do zmian przewidzianych ustępem końcowym §. 2go niniejszej ustawy, nie jest koniecznem przyzwolenie sejmu. Odnosne uchwały obu Izby Rady państwa mogą być powzięte tylko większością głosów, oznaczoną w ustępie 2 §. 15 ustawy z d. 21 grudnia Nr. 141 Dziennika ustaw z r. 1867.

§ 7. Wykonanie niniejszej ustawy polecam całemu memu ministerstwu królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa.

W dalszym ciągu posiedzenia Rady państwa wniosek Grossa względem trwania mandatu delegata do delegacyi wspólnych, przekazany został wydziałowi konstytucyjnemu. Dinstl uzasadnia wniosek względem bezpośrednich wyborów do Rady państwa, wskazując na ogólne argumenta nad tym przedmiotem robione, wykazuje konieczność uwolnienia Rady państwa od sejmów i kładzie nacisk na to, że wniosek nie jest wymierzony przeciw autonomii krajów, lecz tylko ma być wynagrodzeniem za większą autonomię. Wniosek ten wielką większością przekazany został wydziałowi konstytucyjnemu. Za przyzwoleniem go głosowali także Polacy, a przeciw niemu wielu członków śródka, Tyrolczy i Narodowcy.

Następnie minister obrony krajowej przedkłada projekt ustawy względem reorganizacyi żandarmerji. Prezes ministrów odpowiadając na interpelacyę tyczącą się urzędzenia trybunału dla spraw administracyjnych, oświadcza, iż rząd zwraca baczną uwagę na ten przedmiot; wszelako normowanie kompetencyi napotyka wielkie trudności. Rokowania w tej mierze między ministrami nie doznały żadnej przerwy, wszelako ministerium nie jest jeszcze w położeniu naznaczyć wyraźny termin zwolnienia takiego trybunału. Na interpelacyę tyczącą się publicznej służby zdrowia, odpowiada prezes ministrów, iż przygotowanie czynności są już w toku, a po ich zamknięciu przedłożoną będzie dotycząca ustawa.

Z pod Paryża. Z Wersalu telegrafują pod d. 4. maja. Tej nocy zajęte przez wojska Moulin-Sequet, opuszczone znowu zostało, ponieważ wojska wystawione były na ogromny ogień nieprzyjacielski. Zdobyto prztem 10 dział i zabrano 300 jeńców.

Pod tą samą datą donoszą, że do Wersalu przyprowadzono wielu jeńców. W forcie Issy zrobiono wyłom wynoszący pięć metrów szerokości.

Korespondent wersalski do „Independence Belge” donosi, że Cluseret (delegowany komuny w mini-

sterstwie wojny, aresztowany w ostatnich dniach przez komendę) miał porozumiewać się z generałami armii Thiersa, zamierzając umożliwić wojskom wersalskim wtargnięcie do Paryża w nocy z 1. na 2. maja. Ta okoliczność zapewne spowodowała komendę, która docieka spisku, uwięzienie Clusereta.

Z Brukseli telegrafują pod d. 4. maja, że konferencya została odroczone. Wszyscy pełnomocnicy rozjechali się. Hr. Arnim udał się do Berlina, pełnomocnicy francuscy do Wersalu. We wtorek mają powrócić.

Z Wersalu donosi urzędowa depesza pod d. 5. maja: Juliusz Favre i Pouyer Quartier (minister finansów) wyjechali d. 4. b. m. do Frankfurtu, gdzie mają się zjechać z Bismarkiem. Zjazd ten ma na celu usunięcie wspólnie trudności, jakie wywiązały się przy brukselskich rokowaniach w sprawie pokoju, i doprowadzić jak najspieszniej do podpisania ostatecznego traktatu pokojowego.

Komuna znieśli przysięgę polityczną.

Telegramy „Unii.”

Wiedeń 6. maja. W tych dniach ma się odbyć zgromadzenie stronnictwa feudalnego pod przewodnictwem hr. Bloome.

Frankfurt 5. maja. Dziś wieczór przybyli tu: Juliusz Favre, ks. Bismark i wszyscy pełnomocnicy pokojowi. Celem tego zjazdu ma być wyrównanie powstałych nieporozumień i zamiar ustalenia definitywnego pokoju.

Bruksela 5. maja. Nastąpiło rzeczywiste przerwanie rokowań pokojowych z powodu iż ze strony niemieckiej silnie i niewzruszenie trwano przy preliniaryach pokojowych. Wszyscy pełnomocnicy pokojowi udali się do Frankfurtu.

Berlin 5. maja. Ks. Bismark przed wyjazdem wyraził nadzieję iż to zgromadzenie we Frankfurcie przyprowadzi ostatecznie pokój do skutku.

Londyn 5. maja. Wczorajsze głosowanie izby niższej osłabiło w znacznej części stanowisko teraźniejszego gabinetu. Telegramy paryskie donoszą: Walka toczy się dalej bez żadnego rezultatu. Poruszono myśl zaproponowania 20 dniowego zawieszenia broni. (Kto komu ma przedkładać ten projekt?) przyp. R.

Paryż 4. maja wieczór. Na wszystkich punktach trwa nieprzerwanie walka. Warownia Issy przyprowadzoną została do milczenia. Zamek w Issy spłonął. Niemcy obsadzili warownię Vincenne, załogę powstańców odparli aż do bramy Paryża.

Odpowiedzialny redaktor: Aleksander Vogel.

Kursa z dnia 5. maja 1871.

godz. 2 min. 10 popołudniu.

Wiedeń. Akcye banku franco-aust. 111 00 Akcye kredyt. węg. 139 00 Anglo-aust. 236 50. Akcye Karola Ludw. 263 75. Kolej siedmiogrodzka 172 00. Kolej południowa 178 80. Kolej Alf. 177 06. Kolej państwowa 223 00. Kolej lwowsko-czerniowiecka — Napoleondor 9 93 1/2. Kolej wsch. 163 50. Kolej północna 224 50. Kolej Rudolfa 163 50. Kolej węg. wschodnia 85 00. Galicyjskie obligacye indemnizacyjne 74 90. Losy z 1864 roku 125 50. Usposobienie: koniec lepszy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. maja 1871.

Pora	Barometr w milimetrach sprow. do 0° Cels.	Stopień ciepła według Celsiusa	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. godz. rano	755.51	+ 5.4	75	Z. mier.	10
2. godz. popoł.	754.59	+ 9.9	49	PnZ.	8
9. godz. wiecz.	752.79	+ 6.9	72	Cicho.	1

W nocy deszcz = 0.90.

Pociągi kolei żelaznej (na głównym dworcu kolej Karola Ludwika).

Przychodzą do Lwowa z Krakowa o godz. 7 m. 37 rano. „ „ „ 11 wieczór.
Odchodzą ze Lwowa do Krakowa „ „ 6 m. 42 rano „ „ 8 „ 7 wiecz
Ze Lwowa do Czerniowic 8 godz. 32 min. rano. „ „ 20 „ w nocy.
Z Czerniowic do Lwowa 7 godz. rano. „ „ 30 min. w nocy.
Pociągi kolejowe na stacji lwowskiej Podzamcze. (Podług zegaru lwowskiego)
Odchodzą do Brodów i Złoczowa o g. 9 m. 11 rano. „ „ 12 „ 12 wiecz.
Przychodzą do Lw. z Brod. i Złocz. o „ 6 „ 53 wiecz. „ „ 2 „ 19 w nocy

Wł. w. a.	Wł. w. a.	Wł. w. a.	Wł. w. a.
Siedmiogrodzkiej	88 90	89 10	
Południowej kolei	112 40	112 70	
Państwowej kolei	139 25	139 75	
(10% podat. pre. srebr.)			
Czeska zachodnia	95 50	96 00	
Elżbiety nowa	102 50	103 00	
(10% podat. pret. w. a.)			
Elżbiety dawne	92 60	92 80	
Ferdynanda północn. m. k.	96 75	91 25	
„ „ w. a.	87 00	87 75	
Papiery loteryjne.			
Losy zakładu kredytowego	163 25	163 75	
Rudolfa	15 00	15 20	
Stanisławowskie	28 00	25 00	
Keglevich	17 00	13 00	
hr. Pały	29 00	30 00	
ks. Salm	39 00	40 00	
hr. St. Genoi	27 00	31 00	
ks. Windischgrätz	19 00	20 00	
hr. Waldstein	18 00	20 00	
ks. Klary	31 00	33 00	
Dewizy (3-miesięczne).			
Hamburg 100 mark. b.	92 00	92 10	
Paryż 100 frank.	49 10	49 50	
Londyn 10 fl. szterl.	124 90	125 00	
Frankfurt 100 zł. ot. w p. N.	104 15	104 25	

Lwów, z Izby handlowej dnia 5. maja.	placa żądająca zł. wal. a.	placa żądająca zł. wal. a.
I. Akcye za sztukę		
Kolei gal. Karola Ludwika	264 25	265 25
Kolei Lwów-Czerniow. Jassy	174 50	170 75
Banku hip. z wpl. 50%	118 50	119 50
krajow. z wpl. 40%	00 00	70 00
II. Listy zastawne za 100 złr.		
Tow. kred. gal. w. a. 5%	83 00	83 50
Tow. kred. gal. w. a. 4%	72 90	73 50
Banku hipot. galic. 6%	88 00	88 50
Galic. zakładu kred. włościańskiego	88 00	88 50
III. Oblig. za 100 złr.		
Indemnizacyjne galic.	75 20	75 65
Pożyczki gldow. z r. 1866 po 7%	00 00	100 50
IV. Monety.		
Dukat holenderski	5 79	5 86
Dukat cesarski	5 83	5 87
Napoleondor	09 84	09 93
Półimperyal rosyjski	09 98	10 12
Rubel srebrny rosyjski	1 90	1 96
„ papierowy	1 62	1 63
Pruskie bilety kasowe	1 84	1 85
Srebro	122 50	123 75
Wiedeń dnia 3. maja.		
Papiery państw. austr.		
5% renta austr. w. a.	59 20	59 30
„ „ srebrem	68 80	69 00
pożyczka ost. z r. 1839	295 00	296 00

Lwów, z Izby handlowej dnia 5. maja.	placa żądająca zł. wal. a.	placa żądająca zł. wal. a.
Pożyczka loter z r. 1854	91 75	92 25
„ „ „ 1860	97 50	97 75
„ „ „ 1864	126 25	126 50
„ „ „ 1864	000 00	00 00
Listy zastawne domen.	123 25	123 25
Oblig. indemniz. galic.	74 75	75 50
„ „ „ bukow.	72 40	73 50
Akcye bankowe.		
Anglo-austriackie	252 00	252 00
Centralny bank	56 00	58 50
Kredytowy zakład	281 70	282 00
Franko-Austriackie	111 50	112 00
Galicyjskie dla handlu i przem.	100 00	101 50
Generalbank	91 75	92 00
Hipoteczny bank galicyjski	118 00	119 00
Krajowy bank galicyjski	00 00	00 00
Narodowy bank austriacki	746 00	748 00
Vereinsbank	106 00	106 50
Akcye przemysłowe.		
Budownic Towarz. austr.	81 60	81 80
Borsky Petrol. Comp.	00 00	00 00
Forstpr. Hand. Gesell.	30 00	31 00
Akcye kolejowe.		
Alföldzka	177 50	178 00
Karola Ludwika	264 00	264 25
Północna Ferdynanda	224 00	225 00
Franciszka Józefa	201 50	202 00

Lwów, z Izby handlowej dnia 5. maja.	placa żądająca zł. wal. a.	placa żądająca zł. wal. a.
Lwowsko-Czerniow Jassy	176 00	176 50
Rudolfa	164 20	164 75
Siedmiogrodzka	172 00	173 50
Staatsbahn	422 50	423 00
Południowa	178 80	179 00
Tramway wiedeński	220 00	220 75
Lupkowska	161 50	162 00
Węgierska północna	163 75	164 25
„ „ wschodnia	86 50	86 75
Listy zastawne.		
Galic. bank hipoteczny 6%	88 50	88 50
Bank włościański galicyjski	72 50	72 50
Tow. kred. ziem. gal. 4%	83 00	83 00
„ „ 5%	97 30	97 60
Bank nar. austr. 5% m. k.	92 80	93 00
Bank nar. austr. 5% w. a.	106 25	106 75
Bodeneredit w srebrze 3%	87 00	87 50
Bodeneredit w. a. 5%		
Kol. obl. z pier. 5% (wol. od p. d. pre. srebr.)		
Alföldzka kolej	89 00	89 25
Ferdynanda północna	106 50	106 75
Karola Ludwika dawn.	105 00	105 00
„ „ z r. 1867	100 40	100 60
Lwów-Czern. Jass. z r. 1867	91 00	91 50
„ „ z III em	83 50	83 75
Rudolfa	89 90	90 20

ROTHSCHILD & COMP.

Opernring 21 w Wiedniu.

1go czerwca 1874 nastąpi cięgnięcie
o. k. Losów państwowych z roku 1839.
Wyrwane: Złr. 300.000, 250.000, 220.000, 75.000,
60.000, 50.000, 30.000, 25.000, 2.000 itd.
Jeszcze tylko sześć cięgnięć
przypada na powyższe. Losy, a ze względu na ich małą
liczbę, możnaby było, wzięcie udziału w tychże, małą
kwotę wkładka, udzielić ostatecznie 20ste części
kwitów udziałowych ważne dla wszystkich
szczęśliwych cięgnięć na pięć części Losu
po złr. 10 za jedną sztukę
bez ządania dalszej dopłaty. Każden taki kwit u-
działowy wyciągnięty z Sery, odkupiony na żądanie za
złr. 14, a jeżeli gwarantowany pewny zysk złr. 4
na każde sześć (czyli 20 sztukach 80 złr.) zatem zawsze
tylko na zysk, nigdy zaś na stratę liczyć należy. —
Za nadesłaniem gotówki lub przekazem pocztowym
10 złr. za jedną sztukę (za 10 sztuk 100 złr.) do
10 złr. za jedną sztukę (za 10 sztuk 100 złr.) do
szk. 185 złr.) przesyłamy natychmiast ponownie
kwitów udziałowych.

Prospekta i listy cięgnięcia nadsyłamy
bezpłatnie.
Rothschild & Comp. Wien Opernring 21.
201 1-10

Rodowita Francuska

nauczycielka języka francuskiego i nie-
mieckiego, która obecnie przybyła do Ga-
licji, poszukuje umieszczenia na prowincyi.

Pierwszorządny gorzelnik

obznajomiony z parową maszyną gorzel-
nianą, poszukuje posady za procenta z
wydatków; — oraz 202 1-?

Praktyczny maszynista

obeznany z wszystkimi maszynami paro-
wymi i innymi; umiejący ślusarstwo, po-
szukuje posady, — niemniej podaje niniej-
sze biuro wywiadowcze do wiadomości, że
każdego czasu można się do tegoż zgło-
sić o oficyalistów, rzemieślników i inną
służbę gospodarczą.

Józef Birkle właściciel biura wywia-
dowego we Lwowie w rynku nr. 159.

Zęby i Szczęki

pod wszelkimi względami podobne do na-
turalnych, zupełnie przydatne do mówienia
i przeżuwania, wstawia bez bólu.

Ból zębów

usuwa przez ubezwładnienie ner-
wów, a zęby złotem lub masą do
zębów podobną plombuje

Dentysta J. WEISS,

były asystent dr. Bardacha
w Wiedniu.

We Lwowie ulica Halicka, 1. 232.
naprzeciw katedry.

PRZYJACIEL DOMOWY

rok 1871,

Czasopismo ilustrowane w formacie dużego arkusza (in folio)

(objętości dwóch zwykłych arkuszy druku zawiera powieści, opowiadania, biografie, drobne poezje, rozprawy ekonomiczne, rzeczy dotyczące się gospodarstwa domowego, rady lekarskie, kronikę wypadków itp. rozmaitości, do którego już na przyszły miesiąc dodawany będzie arkuszowo „Herbarz polski, czyli imio-
nospis zasłużonych w Polsce ludzi“ (suplement do wydanych już dawniej trzech tomów tego dzieła, zawierający krótkie wiadomości z życia naszych przod-
ków, odznaczających się nauką, pracą, poświęceniem, walecznością, jako też z ofiar-
wojen napoleońskich i powstania z lat 1831-1864, ułożony alfabetycznie na pod-
stawie notat z dawnych aktów i nadsyłanych wypisów przez wiarogodnych ludzi.

Równocześnie po ukończeniu opowiesi z czasów Kościuski pod tyt. „Pauli-
na“, rozpocznie się druk dramatu pod tyt. „Nieśmiertelni, czyli powstanie nad Baj-
kałem w Sybirze“. Prenumerujący otrzymują nadto piękna, premię, przedstawiającą
jeden z wybitniejszych epizodów naszej wielkiej przeszłości.

Przedpłatę (całoroczną w ilości 2 złr. 50 ct) przyjmują wszystkie urzęda
pocztowe pod adresem: „Do administracji Przyjaciela domowego we Lwo-
wie“, z której otrzymaniem przesyłają się zaraz zwrótną pocztą (bezpłatnie) wszyst-
kie od początku b. r. wyszłe numery.

We Lwowie odbiera przedpłaty „Ajeneya CZASU“ przy placu katedralnym.
Roczniki tego pisma z lat 1868, 1869 i 1870 są jeszcze zapasem. Egzemplarz ko-
sztuje 4 złr. 50 ct. albo wszystkie trzy razem 5 złr. — Przesłanka tałowych uskutecznia
się za załączką pocztową.
204 1-1

Zakład kredytowy włościański

wydaże we Lwowie i przez swoje biura zaliczkowe po powiatach w kraju

ASYGNACYE KASOWE

5} procentowe = 10} dnowym terminem wypowiedzenia z
6}

Asygnacje te wypłaca Zakład we Lwowie i w biurach zaliczkowych po powiatach, w których takowe
podjęte zostały; a na osobne żądanie wydaje się także asygnacje kasowe płatne w Wiedniu w Banku
związkowym (Vereinsbank)

Również nabyć można w Zakładzie i w biurach zaliczkowych

LISTY ZASTAWNE ZAKŁADU KREDYTOWEGO WŁOŚCIAŃSKIEGO

w sztukach po 100, 500, i 1000 złr. w. a.

które przynoszą prócz stałych 6% także i dywidendę, są wolne od podatowania i wylosowane będą
w przeciągu lat piętnastu. Kupony tychże listów płatne są we Lwowie, w biurach zaliczkowych po
powiatach i w Banku związkowym w Wiedniu.

126 15-?

DYREKCYA.

PREZES

Rady Nadzorczej Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń

w Krakowie

zawiadania Członków Towarzystwa w ślad §. 84. Statutu, że

DZIESIĄTE PORZĄDKOWE ZGROMADZENIE OGÓLNE

zbiere się

w dniu 5 Czerwca r. b.

o godzinie 10. przed południem w gmachu Towarzystwa
naukowego w Krakowie.

Przedmioty mające przyjść pod obrady tegoż Zgromadzenia są następujące,

A. W dziale ubezpieczeń od ognia:

1. Sprawozdanie Dyrekcyi z czynności jej w dziesiątym roku istnienia Towarzystwa, to jest za
czas od d. 1. maja 1870 do 30. kwietnia 1871 r.
2. Orzeczenie co do udzielenia Dyrekcyi absolutorium ze złożonych za ten rok rachunków.
3. Wybór Członków Rady Nadzorczej do kadencji IVej według ustępu trzeciego §. 89 Statutu
w miejsce w b. r. występujących.
4. Wnioski co do zmian Statutu.

B. W dziale ubezpieczeń od gradu:

stosownie do §. 5go warunków ubezpieczeń od szkód gradowych, nastąpi po zamknięciu obrad w
sprawach działu ogniowego:

5. Sprawozdanie Dyrekcyi z czynności w 7ym roku w tym dziale dokonanych.
6. Orzeczenie co do absolutorium dla Dyrekcyi ze złożonych za ten rok rachunków.

C. W dziale ubezpieczeń na życie:

7. Sprawozdanie Dyrekcyi o stanie czynności w tymże dziale dokonanych.

Kraków dnia 1go maja 1871 r.

Adam hr. Potocki.

Ostrzegające doniesienie

205 1-2

Niniejszem mam zaszczyt donieść do wiadomości P. T. Publiczności,
że znajdujące się dotychczas składy wyrobów moich u dwóch tamczych firm,
mianowicie u pp. Adolfa Berlinera i Zygmunta Ruckera we Lwowie **zwr.
należem zupełnie, a to z powodu sprzedaży następujących moich
prawdziwych i powszechnie uznanych Wyrobów słodowych przez
firmy powyższe.**

Nazwiska owych firm, którym i nadal powierzam składy moje, ogło-
szone zostaną każdego tygodnia w niniejszem czasopiśmie.

Etykiety moich prawdziwych wyrobów słodowych zaopatrzone są pod
pisem moim.

Z wysokiem poważaniem.

Wiedeń 1. maja 1871.

Główny skład król. rady komisijnego i nadwornego
liweranta JANA HOFFA.

Nie do uwierzenia

ale przecież

prawdziwe.

Originalne.

Rzetelne.

Za bezcen

Na wszystkie zegarki 5-letnia gwarancja na piśmie.

Tylko 10 zł. prawdziwy cylinder srebrny z krystalizowanymi szkiełkami
wskazówka minut, wraz z pięknym łańcuszkiem ze złota
talmi i medalionem i listem gwarancyjnym.

Tylko 12 zł. 50. srebrny chronometr dobrze połączony z ogniu, z po-
szkłem ze złota talmi, medalionem i piśmna gwarancja.

Tylko 14 zł. zegarek ze złota talmi z podwójną nakrywką, sawonet z
przyrządem do odsakiwania, ze szkiełkami krystalizowanymi, werk
z niklu, wraz z łańcuszkiem ze złota talmi, medalionem i gwarancją.

Tylko 17 zł. prawdziwy angielski anker srebrny, ze szkiełkami krystalizo-
wanymi, pięknie wyrabiany, wraz z łańcuszkiem, medalionem
i piśmna gwarancja.

Tylko 15 lub 18 zł. ANGIELSKI PRINCE OF WALES, remon-
toar, nowego kalibru, ze szkiełkami krystalizo-
wanymi, werk z niklu, w prawdziwym złocie talmi, zegarki te mają przed innymi
te zalety, że się bez kluczyka nakręcają, do tego zegarka otrzyma każdy łańcuszek
ze złota talmi z medalionem i piśmna gwarancja.

Tylko 13 lub 18 zł. mały zegarek damski, prawdziwie srebrny,
dobrze w ogniu połączony, wraz z łańcuszkiem
ze złota talmi, dewizką, medalionem i piśmna gwarancja.

Tylko 13 zł. srebrny cylinder do odsakiwania, o mocnych szkiełkach krzy-
ształowych, z łańcuszkiem, medalionem i piśmna gwarancja.

Tylko 22 zł. przedni srebrny anker o piętnastu kam. eniach, z łańcuszkiem
ze złota talmi, medalionem i piśmna gwarancja.

Tylko 22, 24, 30, 36 zł. sztalowymi i łańcuszkiem ze złota talmi
przedni remontoary srebrne, ze szkiełkami krzy-
ształowymi i piśmna gwarancja.

Tylko 24, 26, i 28 zł. złoty zegarek damski, z łańcuszkiem, me-
dalionem i piśmna gwarancja.

Tylko 40 i 48 zł. złoty zegarek damski z dyamentami i długim
łańcuszkiem na szyję.

Zł. 60, 70, 80, 100 złote remontoary ze szkieł-
kami krystalizowanymi.

Zł. 200 i 300 złote chronometry z podw. koperta.

Łańcuszki złote, długie i krótkie po zł. 20, 25,
40, 60, do 100.

Łańcuszki srebrne po zł. 3, 4, 5, 6, do 12.

Łańcuszki ze złota talmi krótkie po zł. 1, 150, 160, 2, 3, 4, 5, 6,
długie po zł. 160, 250, 3, 4, 5, 6, 7.

Wszystkie moje zegarki są pierwszej jakości, upraszam przeto od in-
nych ostatnich odróżnić. Każdy zegarek srebrny lub złoty opatrzone
jest puncą urzędu menniczego.

ZA PRZESŁANIEM GOTÓWKI LUB ZA POBRANIEM POCZTOWEM
załatwiam każde zamówienie w 24 godzinach, a towar któryby się nie podobał,
przyjmuję napowrót.

Nieregulowane zegarki o 2 złr. taniej. Cenniki bezpłatnie.

Zegarmistrze i kupecy znajdą u mnie wielki zapas zegarków różne-
go rodzaju, gdyż jedynie sprowadzając z
pierwszej ręki i wielki obdyt pozwalają mi tak tanio sprzedawać.

PHILIP FROMM,
Uhrenfabrikant in Wien.

Rothenthurmstrasse Nr. 9., gegenüber der Wollzeile.
Wszystkich tych, którzy zamierzają gdziekolwiek kupić zegarek, raczą
się przedtem do mnie udać pisemnie. 155 6-3